

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه سه کرمانشاه

گروه های آموزشی دوره اول متوسطه

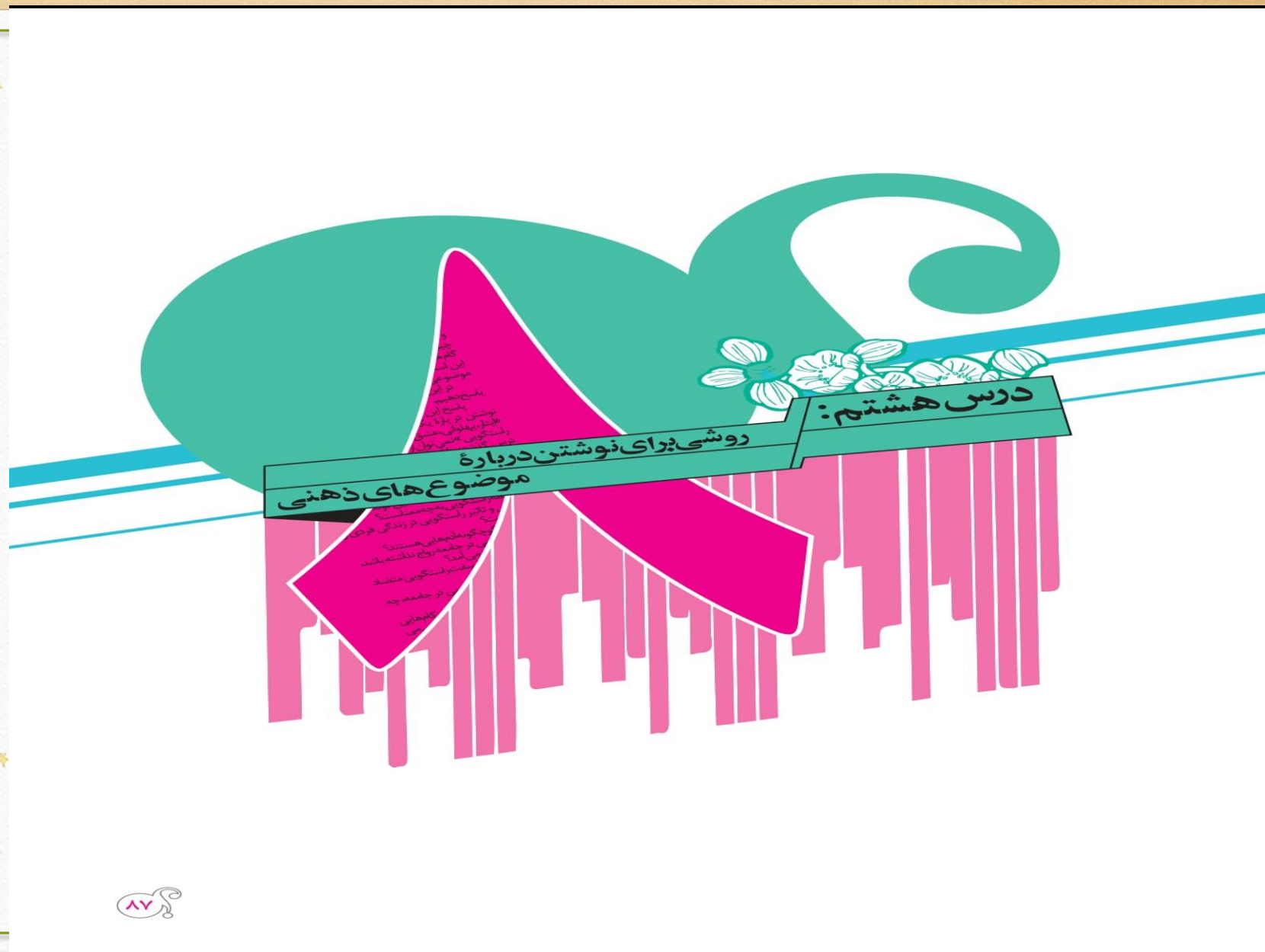
نگارش پایه هفتم

درس هشتم (روشی برای نوشتن درباره موضوع های ذهنی)

مدرسین: لیلا پورولی ، سحر یوسفی و پریسا عزیزی

با نظارت علمی سرگروه آموزشی جناب آقای ولی کیانی پور

سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۳۹۹

سفر پرماجرای نوشتن تمامی نداشت. قطار کلاس نگارش، طبق نقشه، در ایستگاه های مختلف می ایستاد و دوباره به راه می افتاد. معلّم خوش ذوق نگارش به دانش آموزان وعده داده بود که اگر این سفر زمینی را طبق نقشه و درست و دقیق بپیمایند، سفر آسمانی آنها شروع می شود؛ یعنی ذهنشان به پرواز در می آید و لذت نوشتن را بیشتر می چشند. معلّم انشا، این بار، درس را بدون مقدمه آغاز کرد و گفت: «آموختیم که اگر درباره شخص و مکان و یا چیزی از اینگونه، بخواهیم بنویسیم؛ بر پایه همان گام های یاد شده؛ عمل می کنیم. آیا می توان با روش طرح پرسش درباره هر موضوعی نوشت؟»

در این درس، تلاش می کنیم به این پرسش پاسخ دهیم.

پاسخ این پرسش، قطعاً منفی است؛ برای نوشتن درباره يك صفت یا مفهوم ذهنی مثل « ایثار، پهلوانی، عشق، میهن دوستی، مهر مادری و راستگویی» پرسش ها گونه دیگری خواهد بود؛ مثلاً اگر بخواهیم درباره موضوع «راستگویی»، انشایی بنویسیم؛ نوع پرسش های طرح شده؛ این گونه خواهد بود:

کلمه راستگویی به چه معناست؟

- نقش و تأثیر راستگویی در زندگی فردی و اجتماعی چیست؟

- افراد راستگو چگونه آدم هایی هستند؟

- اگر راستگویی در جامعه رواج نداشته باشد، چه مشکلاتی به وجود می آید؟

- چه صفت هایی با صفت راستگویی متضاد هستند؟

- برای رشد و رواج راستگویی در جامعه، چه باید کرد؟

پاسخ به این پرسش ها، در حقیقت گام هایی است که ما را به سمت کامل کردن نوشته ، پیش می برد. بهره گیری از این چارچوب برای نوشتن، به ذهن ما کمک می کند که راحت تر فکر کنیم و آسان تر بنویسیم.

♦ متن زیر، پاسخی به پرسش‌های بالاست:

«راستی و راستگویی یکی از صفت‌های پسندیده انسان است. واژه راستگویی، کلمه‌ای است که از دو بخش «راست» و «گویی» تشکیل شده است. بخش نخست این کلمه، به معنای درست، سالم و صحیح است؛ بخش دوم از ریشه «گو» و «گفتن» است. بنابراین، راستگویی یعنی گفتن حرف راست و درست، درست گویی، کلمات و مفاهیم صحیح را بر زبان آوردن و از نادرستی و دروغ پرهیز کردن است.

کسی که سالم زندگی کند و در رفتار و گفتار با مردم جامعه پیرامون خود، راستگویی و صداقت را پیشه خود سازد؛ همواره در کارهای خود موفق و مورد اعتماد مردم است و همه آرزو می‌کنند با چنین کسی دوست باشند. به همین سبب، این فرد به طور طبیعی، سرمشق دیگران می‌شود و دوستان بسیاری پیدا می‌کند و هرگز در سختی‌ها و دشواری‌ها تنها نیست.

اگر در یک جامعه بیشتر مردم، راستگویی را پیشه کنند؛ باعث همدلی، اتحاد، پیشرفت و سربلندی آن جامعه می‌شود. در چنین اجتماعی، روحیه احترام گذاشتن، محبت، کمک و همراهی در شادی و غم، رشد می‌کند؛ مثلاً در یک کلاس اگر همه ما دوستان همدل و مهربانی با هم باشیم و راستگویی را سرمشق خود قرار دهیم، هم در یادگیری درس یاور همدیگر خواهیم بود و پیشرفت بهتری خواهیم داشت و هم هیچ گاه احساس تنهایی نخواهیم کرد.

افرادی که راستگویی و صداقت را سرمشق خود قرار می‌دهند و همیشه کارهای خوب، می‌کنند؛ مورد احترام دیگران هستند و چون دروغی بر زبان نمی‌آورند؛ نگران این هم نیستند که نکنند روزی دروغشان آشکار شود؛ به همین دلیل، راستگویان همیشه آرامش دارند و خدا را برای این لطف، شکر می‌کنند.

حال اگر راستی و درستی در بین مردم، کم رنگ شود و دروغ گویی جای راستگویی را بگیرد؛ دوستی‌ها و مهربانی میان مردم به دشمنی و کینه جویی، تبدیل می‌شود. شیرینی

۸۹

و خوشی‌های زندگی به تلخی و ناگواری دگرگون می‌شود و همه از یکدیگر فرار می‌کنند. جامعه‌ای که گرفتار دروغ و کج رفتاری شده، بیمار است و نمی‌تواند بزرگ شود و پیشرفت کند و حتی در برابر دشمنان هم، توان دفاع از خود را ندارد.

برای اینکه راستگویی در جامعه پرورش یابد و رشد کند و ناراستی، دروغ و نیرنگ از بین برود، باید راستگویان و راست کرداران جامعه را شناسایی کنیم، رفتار آنان را سرمشق خودمان بسازیم و به آنان احترام بگذاریم و از نیکی‌های این افراد و تأثیر رفتار نیکوی آنان برای دیگران سخن بگوییم تا راستگویی و راستگویان، الگوی جامعه ما قرار گیرند».

چند راهکار مناسب برای بهره گیری از این شیوه در طرح پرسش ها

ویژگی پرسش ها :

- فقط به اصل موضوع بپردازند.
- بر پایه ساختمان نوشته (رعایت موضوع، بخش آغازین، بخش میانی و بخش پایانی)، چیده شوند.
- همه جنبه های موضوع را در برگیرند.

چند راهکار مناسب برای بهره گیری از این شیوه در ارائه پاسخ ها

ویژگی پاسخ ها:

- فقط در جواب موضوع اصلی باشند.
- بر پایه نظم منطقی و رعایت ساختار نوشته، تنظیم شوند.
- نتیجه مطالعه و تحقیق باشند.
- با نمونه و مثال از رفتارها و گفتارها همراه باشند.
- پاسخ ها کوتاه و گویا، نوشته شوند.

♦ ابتدا موضوعی برای متن زیر تعیین کنید، سپس برای هر بخش، پرسش‌هایی مناسب، طرح کنید.

شجاعت این است که انسان در موقع لزوم در برابر حوادث و مخاطرات و رنج‌ها و مشقت‌ها ایستادگی کند. شجاعت، نترسیدن نیست. مثلاً آن کس که با کمال بی‌پروایی در کوچه و خیابان مرتکب حرکات شرم‌آور می‌شود، شجاع خوانده نمی‌شود. شجاع، کسی است که از مرگ و خطر و عواقب کارهای بد بترسد؛ ولی در موقع ترس، خود را نبازد و دست و پای خود را گم نکند. فرماندهی که در زیر آتش توپ‌خانه دشمن بر جان خود می‌ترسد؛ با وجود آن، تاب می‌آورد و وظیفه خود را انجام می‌دهد، فرد شجاعی است. حتی زمانی که با زبردستی و مهارت، عقب نشینی می‌کند، شجاع است. وقتی باید او را ترسو خواند که در مقابل دشمن، عقل خود را از ترس گم کند و به کاری دست بزنند که به زیان لشکریانش تمام شود.

شجاعت فقط شجاع بودن در میدان جنگ نیست. یکی از شجاعت‌ها، شجاعت اخلاقی است. شجاعت اخلاقی آن است که انسان، نظر و عقیده درست خود را با جرئت، بیان کند و در بیان حقیقت از هیچ چیز و هیچ کس هراس نداشته باشد.

شجاعت یکی از خصلت‌های نیکوی انسان است. شجاعت به انسان، نیرو، اعتماد و دلیری می‌بخشد. جامعه‌ای که افراد آن شجاع باشند؛ هرگز در برابر دشمنان، تسلیم زور و ستم نمی‌شوند و از حق خود به خوبی دفاع می‌کنند.

♦ موضوع: **شجاعت**

♦ پرسش‌ها:

- ♦ شجاعت یعنی چه؟
- ♦ شجاع کیست؟
- ♦ شجاعت چند نوع است؟
- ♦ شجاعت چه تأثیری بر اخلاق و رفتار دارد؟

♦♦ برای موضوع « فداکاری » ، پرسش‌هایی طرح کنید و بر اساس آن،
متنی بنویسید.

پرسش‌ها:

.....

.....

.....

.....

پاسخ‌ها (نوشته شما)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

سنجه های ارزیابی:

- داشتن پیش نویس؛

- داشتن پاکنویس

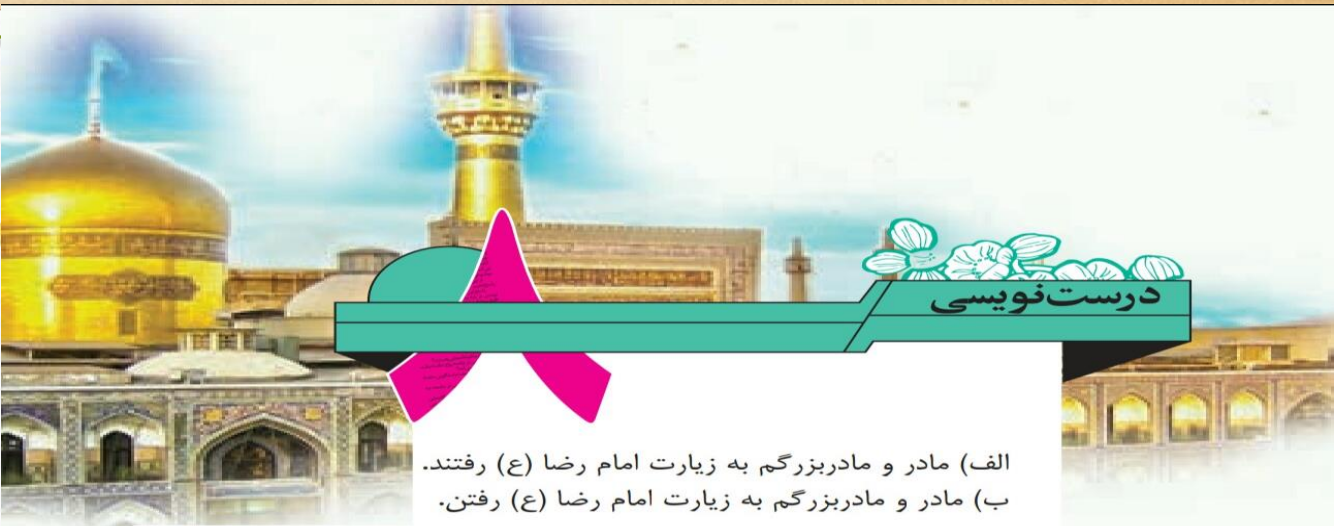
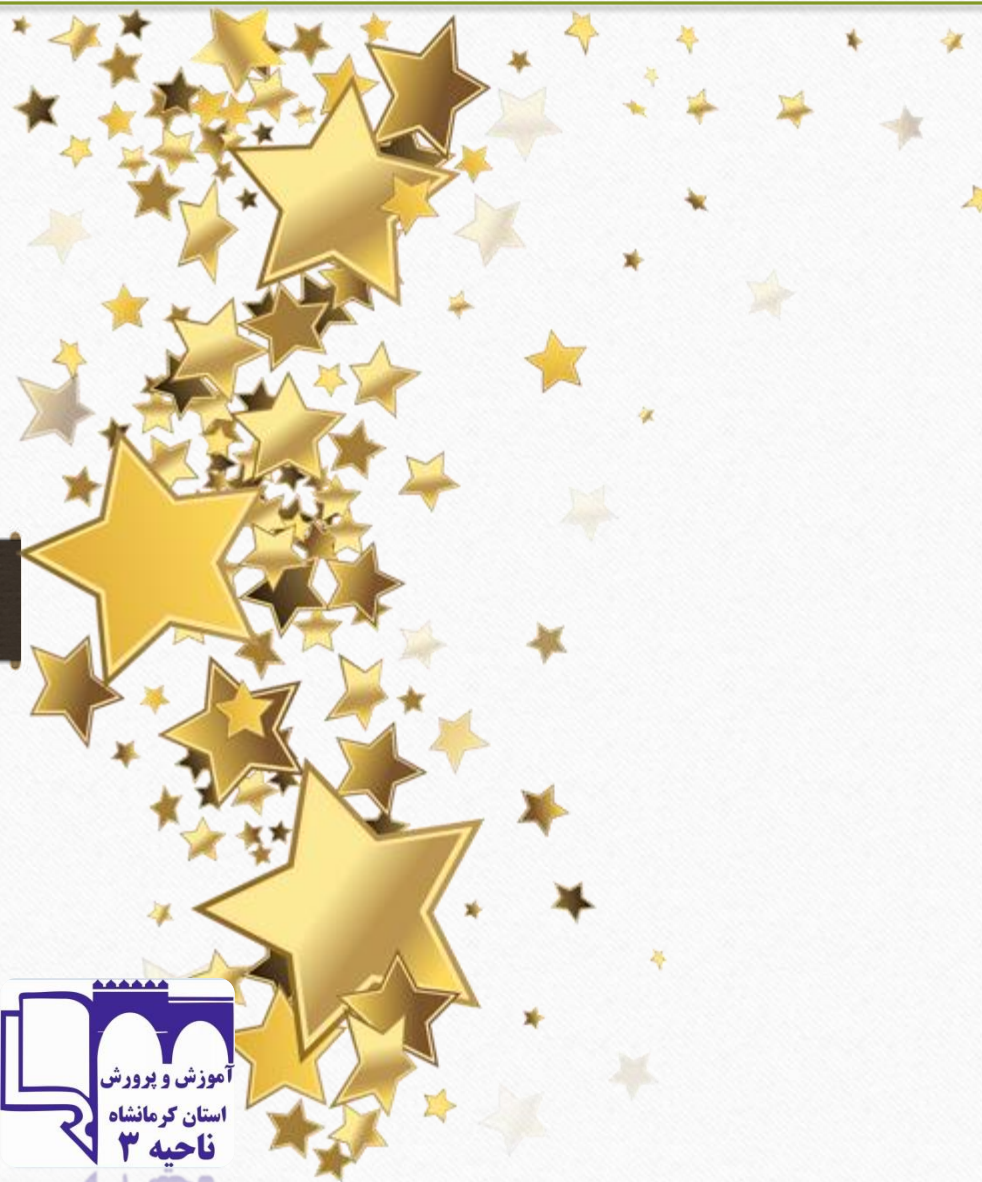
(رعایت نشانه های نگارشی، نداشتن غلط املائی،

توجه به درست نویسی، حاشیه گذاری)؛

- رعایت طبقه بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه، پایان)؛

- طرح ریزی نوشته با پرسش های مناسب؛

- شیوه خواندن.

درست نویسی

الف) مادر و مادر بزرگم به زیارت امام رضا (ع) رفتند.
ب) مادر و مادر بزرگم به زیارت امام رضا (ع) رفتن.

جمله الف درست است. می‌دانیم که «مصدر» با «فعل» تفاوت دارد. فعل ویژگی شخص، شمار و زمان را بیان می‌کند و معمولاً در پایان جمله‌ها قرار می‌گیرد؛ اما مصدر این ویژگی‌ها را ندارد.

♦ جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

♦ گفتن و نوشتن جدا از هم نیستن.

گفتن و نوشتن از هم جدا نیستند.

♦ آنها هم برای خودشان عقیده‌هایی داشتن.

آنها هم برای خودشان عقیده‌هایی داشتند.

حکایت نگاری

حکایت زیر را به نثر ساده امروزی، بازنویسی کنید.

حکایت:

شخصی شتر، کم کرد. سوکند خورد که اگر شتر را پیدا کند، آن را به یک درم بفروشد. چون شتر را یافت از سوکند خود پشیمان شد. برای آنکه سوکند خود را شکند؛ کربهای در کردن شتر آویخت و بانگ زد: «که چه کسی می خرد؟» شتری را به یک درم و کربهای را به صد درم؟ اما هر دو را با هم می فروشم.»

شخصی آنجا بود؛ گفت: «این شتر ارزان بود؛ اگر این قلاده را در کردن نداشت.»

(عنید زاکانی)

بازنویسی :

نیایش

ای در میان جانم و جان از تو بی خبر
نقش تو در خیال و خیال از تو بی نصیب
از تو خبر به نام و نشان است، خلق را
شرح و بیان تو چه کنم؟ زانکه تا ابد

از تو جهان پُر است و جهان از تو بی خبر
نام تو بر زبان و زبان از تو بی خبر
وانگه همه به نام و نشان، از تو بی خبر
شرح از تو عاجز است و بیان از تو بی خبر!

♦ دیوان عطار نیشابوری

خداوندا، دل ما را به انوارِ معرفت، روشن دار.
الهی، آنچه دوستان در حق ما می‌خواهند و گمان می‌برند، ما را عالی‌تر و بهتر از
آن گردان. پروردگارا، آن دعایی که واجب است و آغاز و پایان سخن، جز به آن دعا
شایسته نیست، دعای پدر و مادر است که رشد دهنده این نهال وجود من هستند،
خدایا ایشان را در پناه لطف خود آسوده دار؛ همچنان که آنان مرا در زیر پر و بال
تربیت خود پروردند.

مَلِکَا، در این لحظه و در این ساعت، صلوات به روان پاک سیدالمرسلین، چراغ
آسمان و زمین، محمد رسول الله(ص) در رسان.

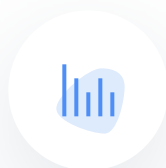
♦ مجالس سبّعه، مولانا جلال‌الدین محمد

آرامش و شادکامی بهره شما باد!

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد